

15.09.2014

Kj/11

§ 922

V 24.9.2014, Sj / Valtuutettu Marcus Rantalan aloite pohjoismaisesta koulusta

HEL 2014-001244 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Marcus Rantalan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Esittelijän perusteluiden viimeinen kappale muutetaan muotoon:

"Opetussuunnitelmia uudistettaessa selvitetään, miten ruotsin kielellä annettava opetus voitaisiin toteuttaa vieraskielisen opetuksen malliin, jolloin oppilaiden ottamisessa noudatettaisiin toissijaisen oppilaaksioton periaatteita. Tässä yhteydessä tulisi selvittää mm. ulkokuntalaisten oppilaiden asemaan, koulun sijaintiin, organisaatiomalliin ja pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyöhön liittyvät käytännön kysymykset niin että pohjoismainen koulu voitaisiin perustaa, mikäli niin päätetään, uuden opetussuunnitelman astuessa voimaan vuonna 2016. Opetusviraston selvitys tulee olla valmis 30.4.2015."

Kannattaja: Pilvi Torsti

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Esittelijän perusteluiden viimeinen kappale muutetaan muotoon:

"Opetussuunnitelmia uudistettaessa selvitetään, miten ruotsin kielellä annettava opetus voitaisiin toteuttaa vieraskielisen opetuksen malliin, jolloin oppilaiden ottamisessa noudatettaisiin toissijaisen oppilaaksioton periaatteita. Tässä yhteydessä tulisi selvittää mm. ulkokuntalaisten oppilaiden asemaan, koulun sijaintiin, organisaatiomalliin ja pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyöhön liittyvät käytännön kysymykset niin että pohjoismainen koulu voitaisiin perustaa, mikäli niin

15.09.2014

Kj/11

päätetään, uuden opetussuunnitelman astuessa voimaan vuonna 2016. Opetusviraston selvitys tulee olla valmis 30.4.2015."

Jaa-äännet: 5

Juha Hakola, Kauko Koskinen, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Tatu Rauhamäki

Ei-äännet: 10

Otso Kivekäs, Tuuli Kousa, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 5 - 10 kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite
- 2 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite (allekirjoitettu)

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Marcus Rantalan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Marcus Rantala ja 33 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa mahdollisuuksia perustaa kaksikielinen pohjoismainen koulu, jossa annetaan opetusta sekä suomeksi että ruotsiksi.

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Kunta voi

järjestää opetuksen itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia sen yksityiseltä perusopetuksen järjestäjältä. Kunta, jossa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, on velvollinen järjestämään perusopetuksen ja esiopetuksen erikseen kumpaakin kieliryhmää varten.

Perusopetuslain 10 §:n mukaan koulun opetuskieli on joko suomi tai ruotsi. Jos opetuksen järjestäjä antaa opetusta useammalla kuin yhdellä opetuskielellä, jolla oppilas pystyy opiskelemaan, oppilaan huoltaja saa valita opetuskielen. Lisäksi erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä.

Perusopetuslain 28 §:n mukaan oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin omaan lähikouluunsa. Oppilaita otettaessa hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Jos koulun opetussuunnitelmassa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta, voidaan oppilaita otettaessa käyttää oppilaan taipumuksia osoittavaa koetta. Kunta voi päättää, että sen järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia.

Kaupunginhallitus toteaa opetuslautakunnan lausuntoon viitaten, että Helsingissä on laaja ja monipuolinen tarjonta kielikylpy- ja vieraskielisessä opetuksessa. Kaupungin omissa suomenkielisissä peruskouluissa annetaan ruotsin kielen kielikylpyopetusta vuosiluokilla 1 - 6 kuudessa koulussa ja vuosiluokilla 7 - 9 kolmessa koulussa. Lisäksi yhdessä yksityisessä sopimuskoulussa tarjotaan ruotsin kielen kielikylpyopetusta vuosiluokille 7 - 9. Kielikylpyopetus on tarkoitettu pääosin oppilaille, jotka ovat käyneet kielikylpypäiväkodissa, ja siinä noudatetaan ensisijaisen oppilaaksioton periaatteita.

Vieraskielistä opetusta kaupungin peruskouluissa tarjotaan vuosiluokille 1 - 6 seitsemässä koulussa ja vuosiluokille 7 - 9 neljässä koulussa. Opetusta annetaan englannin, ranskan, venäjän, viron, espanjan ja kiinan kielellä. Lisäksi Helsingissä sijaitsevilla yksityisten ja valtion ylläpitämissä kouluissa annetaan opetusta englannin, venäjän, saksan ja ranskan kielellä.

Vieraskielisessä opetuksessa noudatetaan toissijaisen oppilaaksioton periaatteita. Oppilaat otetaan valintakokeen perusteella, jossa arvioidaan oppilaan kielitaitoa. Vieraskieliseen opetukseen voidaan ottaa ulkokuntalaisia oppilaita, mikäli koulussa on tilaa ensi- ja toissijaisessa oppilaaksiotossa otettujen Helsingissä asuvien oppilaiden jälkeen.

Perusopetuksen opetussuunnitelman valtakunnalliset perusteet ja tuntijako uudistuvat 1.8.2016. Osana koulujen opetussuunnitelmien

15.09.2014

Kj/11

uudistamista Helsingissä tullaan tarkistamaan sekä kielikylyp- että vieraskielisen opetuksen verkko.

Opetussuunnitelmia uudistettaessa voidaan selvittää, miten ruotsin kielellä annettava opetus voitaisiin toteuttaa vieraskielisen opetuksen malliin, jolloin oppilaiden ottamisessa noudatettaisiin toissijaisen oppilaaksioton periaatteita. Tässä yhteydessä tulisi selvittää mm. ulkokuntalaisten oppilaiden asemaan, koulun sijaintiin, organisaatiomalliin ja pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyöhön liittyvät käytännön kysymykset niin, että pohjoismainen koulu voitaisiin perustaa, mikäli niin päätetään, uuden opetussuunnitelman astuessa voimaan vuonna 2016.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite
- 2 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite (allekirjoitettu)

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 08.09.2014 § 884

HEL 2014-001244 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Opetuslautakunta 15.04.2014 § 63

HEL 2014-001244 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Kunta voi järjestää tässä laissa tarkoitettut palvelut itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia ne perusopetuslain 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulta perusopetuksen järjestäjältä. Kunta, jossa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, on velvollinen järjestämään perusopetuksen ja esiopetuksen erikseen kumpaakin kieliryhmää varten.

Koulun opetuskieli on joko suomi tai ruotsi. Opetuskielenä voi olla myös saame, romani tai viittomakieli. Jos opetuksen järjestäjä antaa opetusta useammalla kuin yhdellä opetuskielellä, jolla oppilas pystyy opiskelemaan, oppilaan huoltaja saa valita opetuskielen. Lisäksi erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä (perusopetuslain 10 §.) Opetussuunnitelman perusteiden (2004) mukaan silloin, kun opetusta annetaan pääosin tai kokonaan muulla kuin koulun opetuskielellä, kysymys on vieraskielisestä tai kielikylpyopetuksesta. Nimityksestä päättää opetuksen järjestäjä.

Oppilaalla on oikeus käydä kunnan osoittamaa koulua. Oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan osoittamaan lähimpään tarkoituksen mukaiseen kouluun. Kyseessä on tällöin toissijainen oppilaaksiotto ja hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Jos opetuksessa noudatetaan opetussuunnitelmaa, jossa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta, voidaan oppilaita otettaessa käyttää myös oppilaan taipumuksia edellä tarkoitettuun opetukseen osoittavaa koetta. Valintaperusteista ja -kokeesta tulee ilmoittaa etukäteen. Kunta voi päättää, että sen järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia (perusopetuslain 6 ja 28§).

Helsingissä vieraskieliseen opetukseen oppilaat otetaan valintakokeen perusteella, jossa arvioidaan oppilaan kielitaitoa. Kyseessä on toissijainen oppilaaksiotto. Opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätöksen (13.9.2005 § 102) mukaan toissijaisessa oppilaaksiotossa otetaan ensisijaisesti Helsingissä asuvia oppilaita. Toissijaisessa oppilaaksiotossa voidaan ottaa ulkokuntalaisia oppilaita, mikäli koulussa on tilaa ensi- ja toissijaisessa oppilaaksiotossa otettujen Helsingissä asuvien oppilaiden jälkeen.

Helsingin kuntakohtaisen opetussuunnitelman mukaan silloin, kun suomenkielisessä peruskoulussa opetetaan ruotsin kielellä, kyseessä on kielikylpyopetus. Kielikylpyopetukseen on rakennettu yhtenäiset oppimispolut 1. luokalta 9. luokkaan saakka. Oppilaaksiotossa noudatetaan ensisijaisen oppilaaksioton periaatteita ja opetus on pääosin tarkoitettu oppilaille, jotka ovat käyneet kielikylpypäiväkodissa.

Helsingissä on laaja ja monipuolinen tarjonta kielikylpy- ja vieraskielisessä opetuksessa. Helsingin kaupungin omissa peruskouluissa ruotsin kielen kielikylpyopetusta annetaan vuosiluokilla 1-6 kuudessa koulussa ja vuosiluokilla 7-9 kolmessa koulussa. Lisäksi yhdessä yksityisessä sopimuskoulussa tarjotaan ruotsin kielen kielikylpyopetusta vuosiluokille 7-9.

Vieraskielistä opetusta Helsingin kaupungin peruskouluissa tarjotaan vuosiluokille 1-6 seitsemässä koulussa ja vuosiluokille 7-9 neljässä koulussa. Opetusta annetaan seuraavilla kielillä: suomi-ranska, suomi-venäjä, suomi-viro, suomi-espanja, suomi-kiina ja suomi-englanti. Englannin kielistä opetusta annetaan vuosiluokilla 1-6 kahdessa koulussa ja vuosiluokilla 7-9 yhdessä koulussa. Lisäksi Helsingissä sijaitsevilla yksityisten ja valtion ylläpitämässä kouluissa vieraskielistä opetusta annetaan englannin, venäjän, saksan ja ranskan kielellä. Helsingissä vieraskielistä ja kielikylpyopetusta antavilla kouluilla on käytettävissä opetukseen samanlaiset tuntimäärät kuin muissa kouluissa. Opetusvirastolla ei ole taloudellisesti mahdollista lisätä vieraskielisen opetuksen tai kielikylpyopetuksen resursseja.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet ja tuntijako uudistuvat 1.8.2016. Osana koulujen opetussuunnitelmien uudistamista tullaan tarkistamaan vieraskielisen opetuksen ja kielikylpyopetuksen verkko. Opetussuunnitelmia uudistettaessa voidaan selvittää, miten ruotsin kielellä annettava opetus voitaisiin Helsingissä toteuttaa vieraskielisen opetuksen malliin, jolloin oppilaaksiotossa noudatettaisiin vieraskielisen opetuksen toissijaisia oppilaaksioton kriteereitä. Ulkokuntalaisten oppilaiden asema otettaessa oppilaita pohjoismaiseen kouluun tulisi selvittää erillään muusta toissijaisesta oppilaaksiotosta. Lisäksi tulisi ratkaista koulun sijaintiin, organisaatiomalliin ja pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyöhön liittyvät käytännön kysymykset niin, että pohjoismainen koulu voitaisiin perustaa, mikäli niin päätetään, uuden opetussuunnitelman astuessa voimaan vuonna 2016.

Käsittely

15.04.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

15.09.2014

Kj/11

Jäsen Nordman ehdotti, että kappaleet 8 ("Vieraskielistä opetusta Helsingin...") ja 9 ("Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet...") korvataan seuraavalla kappaleella:

"Helsingissä on tällä hetkellä käytössä useita erilaisia pedagogisia ratkaisuja, joiden avulla tuetaan suomi-ruotsi-kaksikielisyyttä. Sen sijaan pitkälle vietyä, kaksikieliseen pedagogiikkaan perustuvaa koulumuotoa ei ole. Kaksikielisen koulun visiota kohtaan on viime vuosina osoitettu paljon kiinnostusta. Lautakunta katsoo, että Helsingin tulisi olla edelläkävijänä pääkaupunkialueen olosuhteisiin sovelletun kaksikielisen opetusmuodon kehittämisessä. Siksi lautakunta suosittaa, että kaupunki hakisi eritysluvan suomi-ruotsi-kaksikielisen perusopetuksen koulumuodon kokeiluhankkeen toteuttamiseksi. Hankkeen kesto olisi noin 10 vuotta, jonka jälkeen tehtäisiin perusteellinen arviointi sen mahdollisesta laajentamisesta. Uuden koulumuodon kehittämisessä tehtäisiin tiivistä yhteistyötä muun muassa Helsingin yliopiston kasvatustieteellisen tiedekunnan kanssa. Tämäntyyppiseen tutkimus- ja kehitystyöhön kaupunki voisi saada merkittävää ulkopuolista rahoitusta. Olisi luontevaa, että koko kaupunki olisi koulun oppilaaksiottoalue, ja myös naapurikunnista voisi hakea kouluun toissijaisen oppilaaksioton periaatteiden mukaisesti. Lautakunta ehdottaa että opetusvirasto käynnistäisi hankkeen esivalmistelut syksyllä 2014 ja että vuoden 2015 budjettiin varattaisiin resurssit hankesuunnitelman laatimiseen."

Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Jäsen Ekman ehdotti, että edellä mainitun kappaleen 9 loppuun tehdään seuraava lisäys:"niin, että pohjoismainen koulu voitaisiin perustaa, mikäli niin päätetään, uuden opetussuunnitelman astuessa voimaan vuonna 2016."

Kannattajat jäsen Rydman, puheenjohtaja Krohn

Esittelijä otti ehdotuksen omakseen.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, vs. linjanjohtaja, puhelin: 310 86274
marjo.kyllonen(a)hel.fi